

Na úvod ekumenické pouti *Pojďme spolu*

3. října 2020

Slovo organizátora

Petr Peňáz

Tradice ekumenických poutí *Pojďme spolu* se stala roku 2020 zvláště náročnou výzvou. Nebylo možné pouť uskutečnit v původně ohlášeném termínu 25. dubna 2020, protože už 12. března vyhlásila česká vláda nouzový stav v souvislosti s epidemií covidu, a po dlouhou dobu se ani organizační výbor nemohl scházet jinak než videokonferenčně. Když se přiblížilo nově stanovené datum, totiž 3. října 2020, začala se situace opět zhoršovat a vláda rozhodla o novém výjimečném stavu v souvislosti s druhou vlnou covidu. Bylo třeba se zamyslet nad tím, zda bylo rozumné jít spolu v časech, kdy nás riziko epidemie nutí stranit se jeden druhého. Vzali jsme nicméně jako dobré znamení, že nové vládní rozhodnutí má vstoupit v platnost až dva dny po dohodnutém datu pouti, a rozhodli jsme se pouť uspořádat, přestože jsme počítali jen s malou účastí. Není sporu, že kdyby kdokoliv z organizátorů byl tušil, jaký bude další vývoj epidemie v týdnech bezprostředně následujících po pouti, jen sotva by kdo našel odvahu vyzvat poutníky, aby se sešli. Věříme, že se nakonec pouť nejen podařilo uspořádat v poslední okamžik, kdo to bylo zákonně možné, ale že jsme postupovali dost obezřetně na to, abychom neohrozili jeden druhého, nýbrž naopak dodali si navzájem sílu a naději. Váhání nad tím, zda je rozumné pouť uspořádat a zda budou lidé vůbec ochotni se jí zúčastnit, je příčinou toho, že jsme nestihli připravit písemné materiály, jaké jsme nabízeli k poutím minulým. S omluvou je tedy nabízíme dodatečně touto cestou.

Pouť roku 2020 spojila dvě města, která Moravu proslavila v různých obdobích moravských dějin. Počátkem naší pouti jsou německy kolonizované **Hustopeče (Auspitz)** jako centrum náboženského dění, jež svou pestrostí v 16. století upoutávalo pozornost celé Evropy. České **Klobouky**, jejichž pán Lev z Klobouk založil kolem r. 1209 premonstrátský klášter v Zábrdovicích u Brna a své sídlo klášteru daroval spolu s mnoha jinými nemovitostmi, se proslavily silnou protestantskou tradicí, která po tolerančním patentu učinila z Klobouk důležité evangelické centrum. Krajina, kterou se chystáme procházet, byla po většinu středověkých i raně novověkých dějin rozdělena mezi tři mocné brněnské kláštery. Nejstarší z nich byl už zmíněný **klášter premonstrátů v Zábrdovicích**. Jemu patřily Klobouky a původně i sousední Diváky. Klášter existoval téměř 600 let a byl zrušen až Josefem II. r. 1784. Roku 1241 byl založen **klášter augustiniánek** (latinsky *Cella Sanctae Mariae*) z dotace brněnského měšťana Ulricha Schwartze v místech, kde dnes v Brně stojí Justiční palác. Byl podle své první převorky Herburgy označován jako klášter herburských panen. Tento klášter byl po jistou dobu vlastníkem Divák, ale zanikl už roku 1578 a jeho majetek byl převeden na jezuitský řád. Roku 1323 založila královna vdova Eliška Rejčka na Starém Brně **klášter cisterciáček** (latinsky *Aula Beatae Virginis*), poté co odkoupila tamní nemovitosti právě od Lva z Klobouk. Tento klášter se stal vlastníkem Hustopečí (než město r. 1598 odkoupil rod Lichtenštejnů), byl rovněž zrušen Josefem II. a jeho majetek postoupen augustiniánům, kteří v něm sídlí dodnes.

Z náboženského hlediska proslavilo tento kraj mnoho slavných osobností. Za protestanty zmiňme především **Jakoba Huttera** (1500-1536), který byl slavným náboženským vůdcem novokřtěnců a r. 1530 se stal kazatelem jednoho z nově založených novokřtěneckých sborů v Hustopečích a fakticky založil jednu z hlavních konfesních větví tohoto náboženského společenství. Pomáhal pronásledovaným souvěrcům v rodných Tyrolích, aby se ilegálně stěhovali na Moravu, která byla díky basilejským kompaktátům a Rudolfovu majestátu zaslíbenou zemí protestantů. Na jedné z těchto svých cest mezi Moravou a Tyrolskem byl Jakob Hutter zatčen a upálen v Innsbrucku.

Z katolických osobností zmiňme současníka **Ludvíka Kolka** (*1933), výtvarníka a architekta, který studoval v letech 1952 až 1955 výtvarnou výchovu na Pedagogické fakultě Masarykovy univerzity a věnoval se celý život sakrální tvorbě. Jeho dílo je rozeseto po celé Moravě, jedna z jeho raných fresek je na triumfálním oblouku kostela sv. Vavřince v Kloboukách, jeho nejslavnějším dílem je kostel v Senetářově a jedním z jeho pozdních děl je nový kostel sv. Václava a Anežky České v Hustopečích.

Patrně vůbec nejznámější osobností tohoto kraje je filozof a státník **Tomáš Garrigue Masaryk** (1850-1837), který stojí rozkročen mezi katolicismem a protestanstvím, mezi němečtvím a češtvím. Jeho německá matka Theresia Kropaczek (1813-1887), velmi zbožná katolická žena, pocházela z Hustopečí a prosadila studium svého syna na tamní německé reálce, která byla tehdy spravována piaristy. Hustopečští němečtí piaristé přivedli Tomáše Masárika k zájmu o českou literaturu a kulturu. Za svých studií na vídeňské univerzitě pracoval Masarykův otec v Kloboukách a syn Tomáš rodinu na tamějším zámku často navštěvoval v 70. letech a přivedl tam r. 1878 i svou unitářskou manželku Charlottu

Garrigue (1850-1923). Kostel reformované církve v Kloboukách začal Masaryk navštěvovat se svou chotí a poté r. 1880 do téže církve také vstoupil.

Slovo duchovního

P. Jan Pavlíček

Jan 15, 1-5:

„Já jsem pravý vinný kmen a můj Otec je vinař. Každou mou ratolest, která nenese ovoce, odřezává a každou, která nese ovoce, čistí, aby nesla hojnější ovoce. Vy jste již čistí pro slovo, které jsem k vám mluvil. Zůstaňte ve mně a já ve vás. Jako ratolest nemůže nést ovoce sama od sebe, nezůstane-li při kmeni, tak ani vy, nezůstanete-li ve mně. Já jsem vinný kmen, vy jste ratolesti. Kdo zůstává ve mně a já v něm, ten nese hojné ovoce; neboť beze mne nemůžete činit nic.“

Drazí přátelé,

vycházíme na pouť, při které nechceme hledět na to, co nás rozděluje, ale chceme být zaměřeni na to, co nás spojuje – a to je Kristus, který je živé slovo.

Ježíš nám jasně říká, kým je – on je Bohem, který se zjevil Mojžíšovi v hořícím keři. A co víc, jeho dovětek, že je pravý vinný kmen, doplňuje a upřesňuje Ježíšův vztah k nám. Být napojeni na Krista. Nejsm si jist, zda bych se měl jako kluk z Vysočiny pouštět ještě nějak hlouběji do rozboru vinařství, právě tady v Hustopečích, ale myslím, že se všichni shodneme na tom, že než se napijeme dobrého vína, je s ním plno práce.

I my sami musíme mít hodně práce s tím, abychom byli napojeni na Krista, abychom byli tou ratolestí, která nese plody. Být napojen na Krista znamená s ním denně rozmlouvat, zajímat se o něj, ptát se Ježíše, co bys teď udělal ty, jak bys to udělal ty, ale také to znamená se s ním denně setkávat v jeho slově a nechat se jím proměňovat, nechat se jeho slovem čistit, abychom mohli ještě více přinášet ovoce.

Tak prosme i při této dnešní pouti, ať jsme opravdu napojeni na Krista, ať hledáme více toho společného, a nechme se jím očišťovat.